

Odling och skörd av växtprodukter

Här ger Livsmedelsverket vägledning om hur kraven i lagstiftningen kan uppnås. Vägledningen är inte bindande och utesluter inte andra sätt att uppfylla kraven.

Ta del av de regler som styr kontroll av produktion eller skörd av växtprodukter och därmed sammanhängande verksamhet, inklusive groddar. Vägledning till de olika kontrollpunkterna i länsstyrelsens vegetabiliechecklista finns på respektive undersida till denna sida.

Om lagstiftningen

På alla sidor i Kontrollwiki finns relevant livsmedelslagstiftning samlad till höger. Där kan du klicka dig vidare och både få information om lagstiftningen och komma direkt till de olika lagarna och förordningarna. Den lagstiftning som särskilt reglerar vegetabilieproduktion är främst:

- Förordning (EG) nr 178/2002 om allmänna principer och krav för livsmedelslagstiftning, om inrättande av Europeiska myndigheten för livsmedelssäkerhet och om förfaranden i frågor som gäller livsmedelssäkerhet
- Förordning (EG) nr 852/2004 om livsmedelshygien
- Förordning (EU) 2017/625 om offentlig kontroll och annan offentlig verksamhet för att säkerställa tillämpningen av livsmedels- och foderlagstiftningen och av bestämmelser om djurs hälsa och djurskydd, växtskydd och växtskyddsmedel
- Förordning (EU) nr 208/2013 om spårbarhetskrav för groddar och för frön avsedda för produktion
- Förordning (EU) nr 210/2013 om godkännande av anläggningar som producerar groddar
- Förordning (EG) nr 2073/2005 om mikrobiologiska kriterier för livsmedel
- Förordning (EU) 2020/2235 om fastställande av tillämpningsföreskrifter för Europaparlamentets och rådets förordningar (EU) 2016/429 och (EU) 2017/625 vad gäller förlagor till djurhälsointyg, förlagor till sändningar av vissa kategorier av djur och varor samt officiellt intygande avseende sådana intyg
- Livsmedelsverkets föreskrifter (LIVSFS 2005:20) om livsmedelshygien

Så är informationen uppdelad

Varje kontrollområde för vegetabilier är uppdelade på olika undersidor till denna sida. Sidorna är i sin tur uppdelade i en kontrollpunkt, vägledning till kontrollen och kommentarer med kompletterande information och tolkning av kraven i lagstiftningen samt eventuella exempel.

För varje kontrollpunkt ges även hänvisning till motsvarande bestämmelser i lagstiftningen, i första hand till förordningarna (EG) nr 852/2004 och (EG) nr 853/2004, men även till andra förordningar. Några av bestämmelserna är även tvärvillkor/grundvillkor (från 2023 grundvillkor). Dessa är särskilt markerade.

Små mängder vegetabiliska primärprodukter

En primärproducent får sälja små mängder frukt, bär, mikrogrönt, till exempel krasse, alger, svamp, grönsaker och potatis direkt till konsument eller lokal detaljhandel utan några specifika krav, förutom att maten de säljer eller skänker bort är säker. Själva odlingen ska dock vara registrerad hos länsstyrelsen och uppfylla de allmänna hygienreglerna för primärproduktion. För små mängder vegetabilier finns inte motsvarande detaljerade nationella regler som för små mängder animaliska livsmedel. Grundprinciperna är dock samma:

- Det är små mängder som levereras.
- Det är bara primärproducentens egna produkter.
- Produkterna är inte torkade, konserverade eller bearbetade på annat sätt, som till exempel saft eller sylt.
- Det är primärproducenten själv som utför leveransen.
- Leveransen sker direkt från primärproducenten till konsumenten eller till lokala detaljhandelsanläggningen, utan några mellanhänder.

Hur stor mängd vegetabiliska produkter som kan räknas som "små mängder" bedöms i varje enskilt fall. I bedömningen ingår vilken primärprodukt företagaren planerar att sälja, hur stor mängd det handlar om och vilka risker som är förknippade med produktionen.

Lokal detaljhandel för frukt, bär, svamp, grönskar och potatis är en anläggning som levererar direkt till konsumenter, till exempel butiker, kaféer eller restauranger och som ligger i det län där primärproduktionen ligger, eller i angränsande län.

Producenter av groddar och frön för groddning

Producenter av groddar och frön för groddning ska både uppfylla de allmänna kraven som den här vägledningen omfattar och de specifika kraven i förordning (EU) nr 210/2013.

Groddar, skott och microgreens

För att få sälja groddar ska groddproduktionen vara godkänd av länsstyrelsen och leva upp till de allmänna hygienreglerna för primärproduktion som finns i hygienförordningen. Du får inte starta försäljningen innan du har fått ditt godkännande.

Checklista för godkännande och kontroll av groddanläggning

Särskilda regler för stenmurklor

Det finns särskilda regler vid försäljning av stenmurklor i 20 § LIVSFS 2005:20. Stenmurkla får säljas, men endast om den förvällts enligt vedertagna metoder, med förvällning i flera olika steg. Kravet på förvällning gäller även privatpersoner (icke livsmedelsföretagare) som säljer stenmurklor.

Svamp - handel och kontroll

Senast uppdaterad 8 januari 2026 Ansvarig grupp ROR_LH